National Testing Agency

Question Paper Name :	Shiksha Shastri B Ed 27th March 2025 Shift 3
Subject Name :	Shiksha Shastri B.Ed.
Creation Date :	2025-03-27 23:26:46
Duration :	90
Total Marks :	300
Display Marks:	Yes

Shiksha Shastri B.Ed.

Group Number :	1
Group Id :	30169840
Group Maximum Duration :	0
Group Minimum Duration :	90
Show Attended Group? :	No
Edit Attended Group? :	No
Break time :	0
Group Marks :	300

Shiksha Shastri B.Ed.

Section Id :	30169840
Section Number :	1
Section type :	Online
Mandatory or Optional :	Mandatory
Number of Questions :	75
Number of Questions to be attempted :	75
Section Marks :	300
Maximum Instruction Time :	0
Sub-Section Number :	1
Sub-Section Id :	30169860
Question Shuffling Allowed :	Yes

Question Number : 1 Question Id : 3016982944 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No

Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

'अदस्' शब्दस्य स्त्रीलिङ्गे प्रथमा-विभक्तौ एकवचने किं रूपं भवति ?

1. असौ

2. इयम्

3. अयम्

4. अदः

Options :

30169811701. 1

30169811702. 2

30169811703. 3

30169811704. 4

Question Number : 2 Question Id : 3016982945 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No

Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

इण् (गतौ) धातोः लट्-लकारे प्रथम-पुरुषैकवचने किं रूपं भवति ?

1. यति

2. एति

3. इति

4. याति

Options :

30169811705. 1

30169811706. 2

30169811707. 3

30169811708. 4

Question Number : 3 Question Id : 3016982946 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No

Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

‘तस्मायन्यत्र’ इत्यत्र सन्धि-विच्छेदं कुरुत –

1. ते + माया + अन्यत्र

2. तः + मायन् + यत्र

3. तस्माय + यत्र

4. तस्मै + अन्यत्र

Options :
30169811709. 1
30169811710. 2
30169811711. 3
30169811712. 4

Question Number : 4 Question Id : 3016982947 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No
Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

‘बुध् + धिः = बुद्धिः’ इत्यत्र केन सूत्रेण ध् इत्यस्य स्थाने द् अभूत् ?

1. स्तोः श्चुना श्चुः

2. झलां जश् झशि

3. झरो झरि सवर्णे

4. खरि च

Options :
30169811713. 1
30169811714. 2
30169811715. 3
30169811716. 4

Question Number : 5 Question Id : 3016982948 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No
Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

'अनुदीर्घम्' इत्यत्र कः समासः ?

1. तत्पुरुषसमासः

2. अव्ययीभावसमासः

3. बहुव्रीहिसमासः

4. द्वन्द्वसमासः

Options :
30169811717. 1
30169811718. 2
30169811719. 3
30169811720. 4

Question Number : 6 Question Id : 3016982949 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No
Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

'परशुछिन्नः' इत्यत्र केन सूत्रेण समासः अभूत् ?

1. तृतीयातत्कृतार्थेन गुणवचनेन (अष्टाध्यायी २.१.३०)

2. कृत्यैरधिकार्थवचने (अष्टाध्यायी २.१.३३)

3. भक्ष्येण मिश्रीकरणम् (अष्टाध्यायी २.१.३५)

4. कर्तृकरणे कृता बहुलम् (अष्टाध्यायी २.१.३२)

Options :
30169811721. 1
30169811722. 2
30169811723. 3
30169811724. 4

Question Number : 7 Question Id : 3016982950 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No
Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

'सः ______________ काणः अस्ति, परं ____________ खञ्जः नास्ति।' इत्यत्र रिक्तस्थानं पूरयत -

1. अक्ष्णा, पादेन

2. अक्षि, पादः

3. अक्ष्णः, पादात्

4. अक्ष्णे, पादे

Options :
30169811725. 1
30169811726. 2
30169811727. 3
30169811728. 4

Question Number : 8 Question Id : 3016982951 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No
Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

'निकषा' इत्यस्य योगे का विभक्तिः प्रयुज्यते ?

1. प्रथमा विभक्तिः

2. द्वितीया विभक्तिः

3. पञ्चमी विभक्तिः

4. सप्तमी विभक्तिः

Options :
30169811729. 1
30169811730. 2
30169811731. 3
30169811732. 4

Question Number : 9 Question Id : 3016982952 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No
Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

‘पठ्’ धातोः णिच्-पूर्वकं क्त्वाप्रत्यये सति किं रूपं भवति ?

1. पाठित्वा

2. पठित्वा

3. पाठियित्वा

4. पाठयित्वा

Options :
30169811733. 1
30169811734. 2
30169811735. 3
30169811736. 4

Question Number : 10 Question Id : 3016982953 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No
Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1
‘पयस्+मतुप्’ इत्यस्य रूपं भवति –

1. पयोवान्

2. पयस्वान्

3. पयोमान्

4. पयस्मान्

Options :
30169811737. 1
30169811738. 2
30169811739. 3
30169811740. 4

Question Number : 11 Question Id : 3016982954 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No
Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

‘षिद्गौरादिभ्यश्च’ इत्यनेन सूत्रेण कः प्रत्ययः भवति ?

1. ङीप्

2. ङीन्

3. ङीष्

4. टाप्

Options :

30169811741. 1

30169811742. 2

30169811743. 3

30169811744. 4

Question Number : 12 Question Id : 3016982955 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No

Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

‘सः माम् उपागच्छत्’ इत्यस्य कर्मणि प्रयोगः अस्ति –

1. तेन अहम् उपागम्ये

2. तेन सः उपागम्यत

3. तेन अहम् उपगम्ये

4. तेन सः उपागम्यते

Options :

30169811745. 1

30169811746. 2

30169811747. 3

30169811748. 4

Question Number : 13 Question Id : 3016982956 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No

Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

निम्नलिखितेषु पदेषु किं शुद्धम् ?

1. क्रिपा

2. कृपया

3. कृप्या

4. क्रिपया

Options :

30169811749. 1

30169811750. 2

30169811751. 3

30169811752. 4

Question Number : 14 Question Id : 3016982957 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No

Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

निम्नलिखितेषु पदेषु किम् अशुद्धम् ?

1. राष्ट्रियम्

2. आशीर्वादः

3. रुपम्

4. उज्ज्वला

Options :

30169811753. 1

30169811754. 2

30169811755. 3

30169811756. 4

Question Number : 15 Question Id : 3016982958 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No

Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

'कर्मवाच्ये भाववाच्ये च धातुभ्यः आत्मनेपद-प्रत्ययाः भवन्ति' इति केन सूत्रेण प्रतिपादितम् ?

1. लः कर्मणि च भावे चाकर्मकेभ्यः (अष्टाध्यायी ३.४.६९)

2. भावकर्मणोः (अष्टाध्यायी १.३.१३)

3. सार्वधातुके यक् (अष्टाध्यायी ३.१.६७)

4. चिण् भावकर्मणोः (अष्टाध्यायी ३.१.६६)

Options :
30169811757. 1
30169811758. 2
30169811759. 3
30169811760. 4

Question Number : 16 Question Id : 3016982959 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No
Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

'सखि' शब्दस्य एकवचनस्य रूपाणि इमानि विभक्त्यनुसारं क्रमेण व्यवस्थापयत –

A. सख्यौ
B. सखायम्
C. सख्युः
D. सख्ये
E. सख्या

अधोलिखितेषु विकल्पेषु उचिततमम् उत्तरं चिनुत -

1. B, E, D, C, A

2. B, E, C, A, D

3. B, A, E, D, C

4. C, B, D, A, E

Options :
30169811761. 1
30169811762. 2
30169811763. 3
30169811764. 4

Question Number : 17 Question Id : 3016982960 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No
Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

‘दा’ धातोः लोट्-लकारस्य इमानि रूपाणि पुरुषवचनानुसारं क्रमेण व्यवस्थापयत –

A. देहि
B. दत्ताम्
C. ददातु
D. दत्तम्
E. ददतु

अधोलिखितेषु विकल्पेषु उचिततमम् उत्तरं चिनुत -

1. C, D, A, B, E

2. C, B, E, A, D

3. C, D, B, A, E

4. E, B, D, A, C

Options :
30169811765. 1
30169811766. 2
30169811767. 3
30169811768. 4

Question Number : 18 Question Id : 3016982961 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No
Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

अष्टाध्याय्याः सूत्रमिदं क्रमेण व्यवस्थापयत –

A. यम्
B. कोपः
C. प्रति
D. क्रुधद्रुहेर्ष्यासूयार्थानाम्

अधोलिखितेषु विकल्पेषु उचिततमम् उत्तरं चिनुत -

1. D, A, B, C

2. D, A, C, B

3. B, A, D, C

4. C, B, D, A

Options :
30169811769. 1
30169811770. 2

30169811771. 3
30169811772. 4

Question Number : 19 Question Id : 3016982962 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No

Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

'विना' इत्यस्य योगे का विभक्तिः प्रयुज्यते ?

A. द्वितीया
B. चतुर्थी
C. तृतीया
D. पञ्चमी

अधोलिखितेषु विकल्पेषु उचिततमम् उत्तरं चिनुत -

1. A, C, D केवलम्।

2. A, B केवलम्।

3. A, C केवलम्।

4. B, D केवलम्।

Options :

30169811773. 1
30169811774. 2
30169811775. 3
30169811776. 4

Question Number : 20 Question Id : 3016982963 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No

Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

प्रगृह्यप्रकृतिभावस्य उदाहरणानि सन्ति -

A. गुरू इमौ।
B. हरी एतौ।
C. स्त्रि ऋणम्।
D. दधि ऋते।

अधोलिखितेषु विकल्पेषु उचिततमम् उत्तरं चिनुत -

1. C, B केवलम्।

2. A, B केवलम्।

3. A, C केवलम्।

4. B, D केवलम्।

Options :
30169811777. 1
30169811778. 2
30169811779. 3
30169811780. 4

Question Number : 21 Question Id : 3016982964 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No
Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

निष्ठासंज्ञकप्रत्ययौ स्तः -

A. शतृ
B. क्त
C. क्तवतु
D. शानच्

अधोलिखितेषु विकल्पेषु उचिततमम् उत्तरं चिनुत -

1. A, B केवलम्।

2. A, D केवलम्।

3. A, C केवलम्।

4. B, C केवलम्।

Options :
30169811781. 1

30169811782. 2
30169811783. 3
30169811784. 4

Question Number : 22 Question Id : 3016982965 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No
Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

प्रथमां सूचीं द्वितीयया सूच्या सह मेलयत -

सूची-I		सूची-II	
A.	अदादिगणः	I.	शक्
B.	तुदादिगणः	II.	अस्
C.	स्वादिगणः	III.	लिख्
D.	चुरादिगणः	IV.	तड

अधोलिखितेषु विकल्पेषु उचिततमम् उत्तरं चिनुत -

1. A - II , B - III , C - I , D - IV
2. A - III , B - IV , C - I , D - II
3. A - II , B - III , C - IV , D - I
4. A - III , B - I , C - IV , D - II

Options :
30169811785. 1
30169811786. 2
30169811787. 3
30169811788. 4

Question Number : 23 Question Id : 3016982966 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No
Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

तत्पुरुषसमासदिशा प्रथमां सूचीं द्वितीयया सूच्या सह मेलयत -

सूची-I		सूची-II	
A.	उपमानपूर्वपदम्	I.	नीललोहितः
B.	उपमेयपूर्वपदम्	II.	मेघश्यामः
C.	उपपदम्	III.	पुरुषव्याघ्रः
D.	विशेषणोभयपदम्	IV.	कुम्भकारः

अधोलिखितेषु विकल्पेषु उचिततमम् उत्तरं चिनुत -

1. A - II , B - III , C - I , D - IV

2. A - IV , B - II , C - III , D - I

3. A - II , B - III , C - IV , D - I

4. A - III , B - IV , C - I , D - II

Options :
30169811789. 1
30169811790. 2
30169811791. 3
30169811792. 4

Question Number : 24 Question Id : 3016982967 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No
Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

प्रथमां सूचीं द्वितीयया सूच्या सह मेलयत -

सूची-I		सूची-II	
A.	शतृ-प्रत्ययः	I.	लिखन्
B.	शानच्-प्रत्ययः	II.	गतः
C.	क्त-प्रत्ययः	III.	सेवमानः
D.	क्तवतु-प्रत्ययः	IV.	उक्तवान्

अधोलिखितेषु विकल्पेषु उचिततमम् उत्तरं चिनुत -

1. A - I , B - II , C - III , D - IV
2. A - I , B - III , C - II , D - IV
3. A - I , B - II , C - IV , D - III
4. A - II , B - IV , C - I , D - III

Options :

30169811793. 1

30169811794. 2

30169811795. 3

30169811796. 4

Question Number : 25 Question Id : 3016982968 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No

Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

प्रथमां सूचीं द्वितीयया सूच्या सह मेलयत -

सूची-I		सूची-II	
A.	'ऋते' इत्यस्य योगे	I.	षष्ठी विभक्तिः
B.	'साकम्' इत्यस्य योगे	II.	द्वितीया विभक्तिः
C.	'धिक्' इत्यस्य योगे	III.	तृतीया विभक्तिः
D.	'उपरि' इत्यस्य योगे	IV.	पञ्चमी विभक्तिः

अधोलिखितेषु विकल्पेषु उचिततमम् उत्तरं चिनुत -

1. A - IV , B - II , C - III , D - I

2. A - III , B - I , C - II , D - IV

3. A - IV , B - III , C - II , D - I

4. A - III , B - IV , C - I , D - II

Options :
30169811797. 1
30169811798. 2
30169811799. 3
30169811800. 4

Question Number : 26 Question Id : 3016982969 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No
Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

मन्त्राः कतिविधाः भवन्ति ?

1. त्रिधा

2. नवधा

3. पञ्चधा

4. द्विधा

Options :
30169811801. 1
30169811802. 2
30169811803. 3
30169811804. 4

Question Number : 27 Question Id : 3016982970 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No
Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

"मन्त्रब्राह्मणयोर्वेदनामधेयम्" इति कस्य उक्तिः अस्ति ?

1. पतञ्जलेः

2. यास्कस्य

3. आपस्तम्बस्य

4. महीधरस्य

Options :
30169811805. 1
30169811806. 2
30169811807. 3
30169811808. 4

Question Number : 28 Question Id : 3016982971 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No
Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

सामवेदीयारण्यकानां संख्या अस्ति -

1. पञ्च

2. षड्

3. द्वे

4. त्रीणि

Options :
30169811809. 1
30169811810. 2
30169811811. 3
30169811812. 4

Question Number : 29 Question Id : 3016982972 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No
Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

"तेन त्यक्तेन भुञ्जीथा" एषा पङ्क्तिः कस्याम् उपनिषदि अस्ति ?

1. कठोपनिषदि

2. ईशावास्योपनिषदि

3. तैत्तिरीयोपनिषदि

4. माण्डूक्योपनिषदि

Options :
30169811813. 1
30169811814. 2
30169811815. 3
30169811816. 4

Question Number : 30 Question Id : 3016982973 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No
Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

निघण्टोः पञ्चमाध्यायः ज्ञायते -

1. नैरुक्तनाम्ना

2. दैवतनाम्ना

3. नैघण्टुकनाम्ना

4. नैगमनाम्ना

Options :
30169811817. 1
30169811818. 2
30169811819. 3
30169811820. 4

Question Number : 31 Question Id : 3016982974 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No
Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

"क्लेशकर्मविपाकाशयैरपरामृष्टः पुरुषविशेष ईश्वरः" इति वाक्यम् अस्ति -

1. साङ्ख्यदर्शने

2. योगदर्शने

3. मीमांसादर्शने

4. वैशेषिकदर्शने

Options :
30169811821. 1
30169811822. 2
30169811823. 3
30169811824. 4

Question Number : 32 Question Id : 3016982975 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No
Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

पुराणलक्षणसन्दर्भे प्रतिसर्गः इत्यनेन परिगण्यते -

1. वंशचरितम्

2. प्रलयः

3. सृष्टिप्रक्रिया

4. देवताचरितम्

Options :
30169811825. 1
30169811826. 2
30169811827. 3
30169811828. 4

Question Number : 33 Question Id : 3016982976 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No
Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

रामायणस्य एकं काण्डं नास्ति -

1. बालकाण्डम्

2. अरण्यकाण्डम्

3. भरतकाण्डम्

4. युद्धकाण्डम्

Options :
30169811829. 1
30169811830. 2
30169811831. 3
30169811832. 4

Question Number : 34 Question Id : 3016982977 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No
Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

शतसाहस्रीसंहितानाम्ना ज्ञायते -

1. रामायणम्

2. महाभारतम्

3. पुराणम्

4. वेदः

Options :
30169811833. 1
30169811834. 2
30169811835. 3
30169811836. 4

Question Number : 35 Question Id : 3016982978 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No
Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

किरातार्जुनीयमहाकाव्ये कति सर्गाः सन्ति ?

1. एकादश

2. द्वादश

3. त्रयोदश

4. अष्टादश

Options :
30169811837. 1
30169811838. 2
30169811839. 3
30169811840. 4

Question Number : 36 Question Id : 3016982979 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No
Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

कस्य महाकवेः पितुः नाम नीलकण्ठः आसीत् ?

1. भवभूतेः

2. कालिदासस्य

3. भर्तृहरेः

4. भारवेः

Options :
30169811841. 1
30169811842. 2
30169811843. 3
30169811844. 4

Question Number : 37 Question Id : 3016982980 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No
Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

अभिज्ञानशाकुन्तलानुसारं मारीचऋषेः आश्रमः अस्ति -

1. हेमकूटपर्वते

2. चित्रकूटे

3. विन्ध्याचले

4. शचीतीर्थे

Options :
30169811845. 1
30169811846. 2
30169811847. 3
30169811848. 4

Question Number : 38 Question Id : 3016982981 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No
Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

दशकुमारचरितस्य रचयिता अस्ति -

1. दण्डी

2. कालिदासः

3. भवभूतिः

4. भर्तृहरिः

Options :
30169811849. 1
30169811850. 2
30169811851. 3
30169811852. 4

Question Number : 39 Question Id : 3016982982 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No
Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

कालिदासस्य रचना अस्ति -

1. ऋतुसंहारम्

2. नीतिसारः

3. सौन्दर्यलहरी

4. नीतिशतकम्

Options :
30169811853. 1
30169811854. 2
30169811855. 3
30169811856. 4

Question Number : 40 Question Id : 3016982983 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No
Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

नलचम्पूकाव्यस्य रचयिता अस्ति -

1. त्रिविक्रमभट्टः

2. हरिश्चन्द्रः

3. सोमदेवसूरिः

4. कर्णपूरः

Options :
30169811857. 1
30169811858. 2
30169811859. 3
30169811860. 4

Question Number : 41 Question Id : 3016982984 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No
Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

वेदानां क्रमं व्यवस्थापयत -

A. अथर्ववेदः
B. सामवेदः
C. यजुर्वेदः
D. ऋग्वेदः

अधोलिखितेषु विकल्पेषु उचिततमम् उत्तरं चिनुत-

1. A, B, C, D

2. D, C, B, A

3. B, A, D, C

4. C, B, D, A

Options :
30169811861. 1
30169811862. 2
30169811863. 3
30169811864. 4

Question Number : 42 Question Id : 3016982985 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No
Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

मण्डलक्रमः केन वेदेन सम्बद्धः अस्ति -

A. ऋग्वेदेन
B. यजुर्वेदेन
C. सामवेदेन
D. अथर्ववेदेन

अधोलिखितेषु विकल्पेषु उचिततमम् उत्तरं चिनुत -

1. A, B केवलम्।

2. A केवलम्।

3. A, C केवलम्।

4. B, D केवलम्।

Options :
30169811865. 1
30169811866. 2

30169811867. 3
30169811868. 4

Question Number : 43 Question Id : 3016982986 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No
Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

प्रथमां सूचीं द्वितीयया सूच्या सह मेलयत -

सूची-I		सूची-II	
A.	ऋग्वेदः	I.	गोपथः
B.	सामवेदः	II.	शतपथः
C.	अथर्ववेदः	III.	ऐतरेयः
D.	यजुर्वेदः	IV.	पञ्चविंशः

अधोलिखितेषु विकल्पेषु उचिततमम् उत्तरं चिनुत-

1. A - III , B - IV , C - I , D - II
2. A - I , B - II , C - III , D - IV
3. A - I , B - II , C - IV , D - III
4. A - III , B - IV , C - II , D - I

Options :
30169811869. 1
30169811870. 2
30169811871. 3
30169811872. 4

Question Number : 44 Question Id : 3016982987 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No
Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

उपनिषदा प्रतिपाद्यते -

A. वास्तुज्ञानम्
B. यन्त्रज्ञानम्
C. ज्ञानकाण्डम्
D. कर्मकाण्डम्

अधोलिखितेषु विकल्पेषु उचिततमम् उत्तरं चिनुत-

1. A, B केवलम्।

2. B, C केवलम्।

3. C केवलम्।

4. B, D केवलम्।

Options :
30169811873. 1
30169811874. 2
30169811875. 3
30169811876. 4

Question Number : 45 Question Id : 3016982988 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No
Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

प्रथमां सूचीं द्वितीयया सूच्या सह मेलयत -

सूची-I		सूची-II	
A.	शिक्षा	I.	पादौ
B.	कल्पः	II.	मुखम्
C.	व्याकरणम्	III.	हस्तौ
D.	छन्दः	IV.	नासिका

अधोलिखितेषु विकल्पेषु उचिततमम् उत्तरं चिनुत-

1. A - III , B - II , C - I , D - IV

2. A - I , B - II , C - III , D - IV

3. A - I , B - II , C - IV , D - III

4. A - IV , B - III , C - II , D - I

Options :

30169811877. 1
30169811878. 2
30169811879. 3
30169811880. 4

Question Number : 46 Question Id : 3016982989 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No
Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

आस्तिकदर्शनेषु न परिगण्यते -

A. साङ्ख्यदर्शनम्
B. न्यायदर्शनम्
C. बौद्धदर्शनम्
D. मीमांसादर्शनम्

अधोलिखितेषु विकल्पेषु उचिततमम् उत्तरं चिनुत-

1. A, B केवलम्।

2. B, C केवलम्।

3. C केवलम्।

4. B, D केवलम्।

Options :
30169811881. 1
30169811882. 2
30169811883. 3
30169811884. 4

Question Number : 47 Question Id : 3016982990 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No
Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

प्रथमां सूचीं द्वितीयया सूच्या सह मेलयत -

	सूची-I		सूची-II
A.	कुमारसम्भवम्	I.	श्रीहर्षः
B.	शिशुपालवधम्	II.	भारविः
C.	किरातार्जुनीयम्	III.	माघः
D.	नैषधीयचरितम्	IV.	कालिदासः

अधोलिखितेषु विकल्पेषु उचिततमम् उत्तरं चिनुत-

1. A - I , B - II , C - III , D - IV

2. A - II , B - I , C - III , D - IV

3. A - I , B - II , C - IV , D - III

4. A - IV , B - III , C - II , D - I

Options :
30169811885. 1
30169811886. 2
30169811887. 3
30169811888. 4

Question Number : 48 Question Id : 3016982991 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No
Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

कालिदासेन विरचितं गीतिकाव्यम् अस्ति -

A. अभिज्ञानशाकुन्तलम्
B. मालविकाग्निमित्रम्
C. ऋतुसंहारम्
D. मेघदूतम्

अधोलिखितेषु विकल्पेषु उचिततमम् उत्तरं चिनुत

1. A, B केवलम्।

2. B, C केवलम्।

3. C, D केवलम्।

4. D, A केवलम्।

Options :

30169811889. 1
30169811890. 2
30169811891. 3
30169811892. 4

Question Number : 49 Question Id : 3016982992 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No
Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

प्रथमां सूचीं द्वितीयया सूच्या सह मेलयत -

सूची-I		सूची-II	
A.	स्वप्नवासवदत्तम्	I.	भवभूतिः
B.	मृच्छकटिकम्	II.	कालिदासः
C.	उत्तररामचरितम्	III.	भासः
D.	विक्रमोर्वशीयम्	IV.	शूद्रकः

अधोलिखितेषु विकल्पेषु उचिततमम् उत्तरं चिनुत-

1. A - III , B - IV , C - I , D - II
2. A - I , B - II , C - IV , D - III
3. A - IV , B - II , C - I , D - III
4. A - II , B - III , C - I , D - IV

Options :
30169811893. 1
30169811894. 2
30169811895. 3
30169811896. 4

Question Number : 50 Question Id : 3016982993 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No
Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

प्रथमां सूचीं द्वितीयया सूच्या सह मेलयत -

	सूची-I		सूची-II
A.	शिवराजविजयः	I.	श्रीधरभास्करवर्णेकरः
B.	यमुनावर्णनम्	II.	मधुसूदनसरस्वती
C.	आनन्दमन्दाकिनी	III.	पण्डितः जगन्नाथः
D.	शिवराज्योदयम्	IV.	अम्बिकादत्तव्यासः

अधोलिखितेषु विकल्पेषु उचिततमम् उत्तरं चिनुत-

1. A - I , B - II , C - III , D - IV

2. A - IV , B - III , C - II , D - I

3. A - I , B - II , C - IV , D - III

4. A - III , B - IV , C - I , D - II

Options :
30169811897. 1
30169811898. 2
30169811899. 3
30169811900. 4

Question Number : 51 Question Id : 3016982994 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No
Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

जे. बी. सीयर्समहोदयस्य शिक्षाप्रशासनप्रक्रियायाः क्रमं व्यवस्थापयत -

A. नियन्त्रणम्
B. समन्वयनम्
C. निर्देशनम्
D. संघटनम्
E. नियोजनम्

अधोलिखितेषु विकल्पेषु उचिततमम् उत्तरं चिनुत-

1. A, B, C, D, E

2. A, E, B, C, D

3. E, D, C, B, A

4. C, B, D, E, A

Options :
30169811901. 1
30169811902. 2
30169811903. 3
30169811904. 4

Question Number : 52 Question Id : 3016982995 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No
Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

विश्वविद्यालयानुदानायोगस्य स्थापना कदा अभूत् ?

1. १९५३ तमे वर्षे

2. १९६३ तमे वर्षे

3. १९४३ तमे वर्षे

4. १९४७ तमे वर्षे

Options :
30169811905. 1
30169811906. 2
30169811907. 3
30169811908. 4

Question Number : 53 Question Id : 3016982996 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No
Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

'शिक्षा काचित् त्रिमुखी प्रक्रिया' इति केन उक्तम् ?

1. एच्. जि. वेल्समहोदयेन

2. जोन्. तिण्डल्महोदयेन

3. अरविन्दघोषमहोदयेन

4. जान्. ड्यूईमहोदयेन

Options :
30169811909. 1
30169811910. 2
30169811911. 3
30169811912. 4

Question Number : 54 Question Id : 3016982997 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No
Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

शिक्षायाः पारम्परिकोद्देश्यं नास्ति -

1. ज्ञानप्राप्तिः

2. मोक्षप्राप्तिः

3. सामाजिककर्त्तव्यानां पालनम्

4. धनप्राप्तिः

Options :
30169811913. 1
30169811914. 2
30169811915. 3
30169811916. 4

Question Number : 55 Question Id : 3016982998 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No
Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

उत्तमशिक्षायाः एकः गुणः नास्ति -

1. अनुशासनस्थापना

2. अधिगमप्रक्रिया

3. बालमनोविज्ञानस्य अनभिज्ञता

4. मानवीयगुणानां विकासः

Options :
30169811917. 1
30169811918. 2
30169811919. 3
30169811920. 4

Question Number : 56 Question Id : 3016982999 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No
Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

'आत्मानुभूतिरेव शिक्षा' इति मतं केन प्रदत्तम् ?

1. जगद्गुरुशङ्कराचार्येण

2. स्वामिविवेकानन्देन

3. रवीन्द्रनाथटैगोरवर्येण

4. डॉ. सर्वपल्लीराधाकृष्णन्वर्येण

Options :
30169811921. 1
30169811922. 2
30169811923. 3
30169811924. 4

Question Number : 57 Question Id : 3016983000 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No
Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

"मनोविज्ञानं व्यवहारस्य धनात्मकं विज्ञानं वर्तते" - मनोविज्ञानस्य इयं परिभाषा केन प्रदत्ता ?

1. वाटसनमहोदयेन

2. मैक्डूगलमहोदयेन

3. कोयुगलेन

4. एन. एल. मनमहोदयेन

Options :
30169811925. 1
30169811926. 2
30169811927. 3
30169811928. 4

Question Number : 58 Question Id : 3016983001 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No
Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

अरस्तूमहोदयमते शिक्षायाः परिभाषा अस्ति -

1. शरीरात्मनोः पूर्णत्वप्रदानमेव शिक्षायाः कार्यं वर्तते।

2. स्वस्थे शरीरे स्वस्थं मनः एव शिक्षा वर्तते।

3. शिक्षायाः तात्पर्यमान्तरिकशक्तीनां बाह्यजीवनेन सह समन्वयस्थापनमेव।

4. शिक्षा व्यक्तेस्तत्पूर्णतायाः विकासो वर्तते यस्याः कृते क्षमतां धारयतीति।

Options :

30169811929. 1

30169811930. 2

30169811931. 3

30169811932. 4

Question Number : 59 Question Id : 3016983002 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No

Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

प्रथमां सूचीं द्वितीयया सूच्या सह मेलयत -

सूची-I		सूची-II	
A.	स्वामिविवेकानन्दः	I.	बालकमानवयोः शरीरस्य, मनस आत्मनश्च समस्तः सर्वाङ्गीणः सर्वोत्कृष्टश्च विकास एव शिक्षा
B.	मदनमोहनमालवीयः	II.	शिक्षायाः अर्थः सम्पूर्णप्रकृत्या समग्रजीवनेन च व्यक्तौ एकत्वस्य भावनायाः विकासो वर्तते
C.	श्रीरवीन्द्रनाथठाकुरः	III.	जीवनस्य समग्रविकास एव शिक्षा
D.	महात्मगान्धिः	IV.	मनुष्यस्यान्तर्निहितपूर्णताया अभिव्यक्तिरेव शिक्षा

अधोलिखितेषु विकल्पेषु उचिततमम् उत्तरं चिनुत -

1. A - IV , B - III , C - II , D - I

2. A - III , B - II , C - I , D - IV

3. A - II , B - III , C - IV , D - I

4. A - I , B - IV , C - III , D - II

Options :
30169811933. 1
30169811934. 2
30169811935. 3
30169811936. 4

Question Number : 60 Question Id : 3016983003 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No
Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1
डॉ. अल्तेकरानुसारं वैदिककालीनशिक्षायाः उद्देश्यं नास्ति -

1. चरित्रनिर्माणम्

2. व्यक्तित्वविकासः

3. कौशलवृद्धिः

4. धनार्जनम्

Options :
30169811937. 1
30169811938. 2
30169811939. 3
30169811940. 4

Question Number : 61 Question Id : 3016983004 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No
Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1
शास्त्रेषु कति संस्काराः विवेचिताः सन्ति ?

1. पञ्चदश

2. षोडश

3. विंशतिः

4. चतुर्विंशतिः

Options :
30169811941. 1
30169811942. 2
30169811943. 3
30169811944. 4

Question Number : 62 Question Id : 3016983005 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No

Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

"___________ बाल्यावस्थायाः समाप्तेरारभ्य प्रौढावस्थायाः आरम्भपर्यन्तं प्रचलिता भवति"- इत्यत्र रिक्तस्थानं पूरयत -

1. शैशवावस्था

2. बाल्यावस्था

3. किशोरावस्था

4. वृद्धावस्था

Options :

30169811945. 1

30169811946. 2

30169811947. 3

30169811948. 4

Question Number : 63 Question Id : 3016983006 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No

Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

प्रथमां सूचीं द्वितीयया सूच्या सह मेलयत -

सूची-I		सूची-II	
A.	शारीरिकविकासः	I.	मनोमयकोशः
B.	मानसिकविकासः	II.	आनन्दमयकोशः
C.	बौद्धिकविकासः	III.	अन्नमयकोशः
D.	आध्यात्मिकविकासः	IV.	विज्ञानमयकोशः

अधोलिखितेषु विकल्पेषु उचिततमम् उत्तरं चिनुत -

1. A - II , B - III , C - IV , D - I

2. A - III , B - I , C - IV , D - II

3. A - IV , B - II , C - I , D - III

4. A - I , B - III , C - II , D - IV

Options :

30169811949. 1

30169811950. 2

30169811951. 3

30169811952. 4

Question Number : 64 Question Id : 3016983007 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No

Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

मनोविज्ञानपदम् आङ्ग्लभाषायाः कस्य पदस्य रूपान्तरणं वर्तते ?

1. Philosophy इत्यस्य

2. Sociology इत्यस्य

3. Methodology इत्यस्य

4. Psychology इत्यस्य

Options :

30169811953. 1

30169811954. 2

30169811955. 3

30169811956. 4

Question Number : 65 Question Id : 3016983008 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No

Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

अधिगमस्य परिभाषा नास्ति -

1. व्यवहारे उत्तरोत्तरसामञ्जस्यप्रक्रिया एव अधिगमः।

2. नूतनज्ञानस्य नूतनप्रक्रियाणाञ्च प्राप्तिप्रक्रिया अधिगमः।

3. अनुभवेन प्रशिक्षणेन च व्यवहारस्य नवीकरणमेवाधिगमः।

4. शैक्षिकोपकरणानां विविधयन्त्राणाञ्च वितरणमेवाधिगमः।

Options :

30169811957. 1

30169811958. 2

30169811959. 3

30169811960. 4

Question Number : 66 Question Id : 3016983009 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No

Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

राष्ट्रियमुक्तविद्यालयः (NIOS) कदा स्थापितः ?

1. १९८९ तमे वर्षे
2. १९६८ तमे वर्षे
3. २०१२ तमे वर्षे
4. १९५० तमे वर्षे

Options :
30169811961. 1
30169811962. 2
30169811963. 3
30169811964. 4

Question Number : 67 Question Id : 3016983010 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No
Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

इदं शिक्षायाः उद्देश्यं नास्ति -

A. चरित्रनिर्माणम्
B. व्यक्तित्वविकासः
C. कर्त्तव्यपालनम्
D. विक्रयणम्
E. मूल्याङ्कनम्

अधोलिखितेषु विकल्पेषु उचिततमम् उत्तरं चिनुत-

1. A, B केवलम्।
2. B, C केवलम्।
3. C, D केवलम्।
4. D, E केवलम्।

Options :
30169811965. 1
30169811966. 2
30169811967. 3
30169811968. 4

Question Number : 68 Question Id : 3016983011 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No
Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

संस्कृतशिक्षाऽयोगः कस्मिन् वर्षे सङ्घटितः ?

1. 1952-1953

2. 1956-1957

3. 1964-1966

4. 1947-1948

Options :

30169811969. 1

30169811970. 2

30169811971. 3

30169811972. 4

Question Number : 69 Question Id : 3016983012 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No

Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

यदि व्यक्तिः स्वव्यवहारस्य निरीक्षणं स्वयं करोति, तर्हि मानवव्यवहारस्य का पद्धतिः भवति ?

1. निरीक्षणपद्धतिः

2. अन्तर्निरीक्षणपद्धतिः

3. प्रायोगिकपद्धतिः

4. मनोविश्लेषणपद्धतिः

Options :

30169811973. 1

30169811974. 2

30169811975. 3

30169811976. 4

Question Number : 70 Question Id : 3016983013 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No

Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

शिक्षणाधिगमपरिवेशस्य नवीकरणं शिक्षकः कथं कर्तुमर्हति ?

A. वैयक्तिक-सामूहिक-पर्यवेक्षकाध्ययनेन
B. पुरस्कार-दण्डयोः अनुसरणेन
C. अनुशासनाभावेन
D. सामञ्जस्याभावेन

अधोलिखितेषु विकल्पेषु उचिततमम् उत्तरं चिनुत-

1. A, B केवलम्।

2. B, C केवलम्।

3. C, D केवलम्।

4. A, D केवलम्।

Options :

30169811977. 1

30169811978. 2

30169811979. 3

30169811980. 4

Question Number : 71 Question Id : 3016983014 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No

Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

मूल्याङ्कनप्रक्रियायाः अङ्गं नास्ति -

1. शैक्षिकोद्देश्यानां निर्माणम्

2. अधिगमानुभवाः

3. निदानात्मकमूल्याङ्कनम्

4. व्यवहारपरिवर्तनम्

Options :

30169811981. 1

30169811982. 2

30169811983. 3

30169811984. 4

Question Number : 72 Question Id : 3016983015 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No

Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

कश्चन छात्रः कार्यविमुखो भवति, अतः एतादृशव्यवहारस्य निवारणोपायः कः भवेत् ?

A. प्रीत्या स्नेहेन च वार्तालापं कृत्वा बालस्य समस्याः ज्ञात्वा तासां निवारणाय प्रयासः करणीयः।
B. सः तर्जनीयः, ताडनीयः च।
C. बालस्य कार्यकलापेषु तस्य मित्रवृन्दे च दृष्टिं निधाय कुसंगतिः निवारणीया।
D. तस्मै न्यूनाङ्काः प्रदेयाः तदनन्तरं दण्डः प्रदेयः।

अधोलिखितेषु विकल्पेषु उचिततमम् उत्तरं चिनुत-

1. A, B केवलम्।

2. A, C केवलम्।

3. B, C केवलम्।

4. B, D केवलम्।

Options :
30169811985. 1
30169811986. 2
30169811987. 3
30169811988. 4

Question Number : 73 Question Id : 3016983016 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No
Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

शिक्षणस्य व्यावहारिकोद्देश्यानां लेखनक्रमं व्यवस्थापयत -

A. भावात्मकोद्देश्यानि
B. संज्ञानात्मकोद्देश्यानि
C. मनोगत्यात्मकोद्देश्यानि

अधोलिखितेषु विकल्पेषु उचिततमम् उत्तरं चिनुत -

1. A, B, C

2. B, C, A

3. B, A, C

4. C, B, A

Options :
30169811989. 1
30169811990. 2
30169811991. 3

30169811992. 4

Question Number : 74 Question Id : 3016983017 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No
Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

शिक्षकस्य कक्षायां भूमिका कीदृशी अपेक्ष्यते ?

1. संसाधकस्य प्राधिकारिणश्च

2. संसाधकस्य सहभागिनश्च

3. संसाधकस्य नेतुश्च

4. संसाधकस्य नियन्त्रकस्य च

Options :
30169811993. 1
30169811994. 2
30169811995. 3
30169811996. 4

Question Number : 75 Question Id : 3016983018 Question Type : MCQ Option Shuffling : No Display Question Number : Yes Is Question Mandatory : No
Correct Marks : 4 Wrong Marks : 1

शिक्षार्थि-केन्द्रितशिक्षणस्य तात्पर्यं भवति -

1. शिक्षार्थी कथम् अधिगच्छेदिति शिक्षकः निर्धारयति।

2. शिक्षार्थी स्वयम् अधिगच्छेदिति शिक्षकः विचारयति।

3. शिक्षार्थी कथं निर्धारितविषयान् अधिगच्छेदिति शिक्षार्थी निरूपयति।

4. शिक्षार्थी किम् अधिगच्छेदित्यत्र शिक्षको निरपेक्षो भवति।

Options :
30169811997. 1
30169811998. 2
30169811999. 3
30169812000. 4